20221128 – Intro bij Raad van State

Ik ben Koos Nijssen, wonend aan de Reethsestraat 7 te Elst. Ik spreek hier persoonlijk, maar ook als woordvoerder van Overbetuwe Overbelast en als secretaris van Buurtvereniging Leefbaar Reeth.

Voordat ik enkele inhoudelijke opmerkingen wil maken meld ik graag iets over het proces dat doorlopen is om tot een RTG te komen. In de jaren 90 van de vorige eeuw zou het MTC komen. Na jaren strijd werd in 2002 de stekker uit het plan getrokken. De Provincie Gelderland begon daarna als een kleuter door te zeuren. Eerst volgde het plan Container UitwisselPunt CUP maar dat stokte. Toen het Rail Opstap Punt ROP maar ook dat plan bleek niet haalbaar. Dus het lag weer even stil. Maar nu ligt er de vierde poging die Railterminal Gelderland of RTG heet. Alle eerdere plannen zijn afgeblazen. Niet rendabel, geen draagvlak te veel overlast, te weinig voordeel voor de regio. Toch blijft de provincie maar doorgaan met dit prestigeproject dat gebaseerd is op wensdenken.

De omwonenden zijn er klaar mee dat hun gebied nu al 30 jaar lang af en aan gegijzeld wordt door de provincie. Ga ik nog wat aan mijn huis doen, of moet ik straks toch weg? Hoe gaat het straks met over onze gezondheid en onze nachtrust? We maken ons zorgen over de veiligheid van fietsers en over de hoeveelheid herrie die wij moeten verduren. En we verwachten dat als het RTG eenmaal in handen is van China, dat de logistieke hallen in ons buurtschap zullen volgen. We hebben de provincie aangeboden ons allemaal uit te kopen. De provincie taxeerde al onze woningen maar daarna volgde stilte. Het belang van bewoners is blijkbaar te duur.

Wij kunnen best een stootje hebben maar we worden boos van de manier waarop de provincie met ons omgaat. Als trekker voor onze belangenbehartiging maakt het me ook emotioneel. Hoe kan ik in mijn vrije tijd opboksen tegen een overheid die met zo veel mensen zo halsstarrig door blijft trekken aan een dood paard. Moeten we er als bewoners nog langer 20 uur per week in stoppen om gewoon onze leefomgeving leefbaar te houden?

Geld
Bij de eerste plannen voor het RTG zou deze 27 miljoen gaan kosten. De klankbordgroep wilde akkoord gaan met de terminal als er een tunnel zou komen voor het vrachtverkeer, maar dat kostte 6 miljoen extra: Te duur om overlast te beperken. De kosten van het plan stegen van 27 naar 35 miljoen, toen 43 miljoen en nu naar 65,5 miljoen exclusief kosten voor Prorail. Voordat het RTG klaar is gaan de kosten richting 100 miljoen. Onzinnig veel publiek geld voor een onzinnig project aan een Betuweroute waarvan de exploitatie ook maar 25% van de kosten dekt.

Toen de RTG kosten-teller nog 35 miljoen stond sloten de gemeente Overbetuwe en de provincie een samenwerkingsovereenkomst. De gemeente zou 4,5 miljoen gaan krijgen van de provincie om de leefbaarheid van de buurt te ondersteunen. Maar de kostenstijgingen voor het project gelden blijkbaar niet voor de gemeente Overbetuwe. Want de provincie weigert ondanks een unaniem verzoek van de gemeenteraad om het bedrag van 4,5 miljoen mee te indexeren met de kosten van het RTG. De gemeente heeft daardoor straks te weinig

budget om de leefbaarheid op peil te houden. Dat maakt dat het plan moet worden gestopt om een onleefbare situatie te voorkomen.

Fietsers

Als omwonenden hebben we vaak met zowel de provincie als de gemeente gesproken over het geplande kruispunt van de ontsluitingsweg van het RTG met Reethsestraat en Hoge Brugstraat. Fietsers moeten daar de 700 vrachtautoritten per dag kruisen zonder enige bescherming en met slecht zicht van de vrachtauto's op fietsers die van het talud van het spoor met hoge snelheid op die kruising af komen. Ondanks de vele waarschuwingen weigert de provincie om voor ons onbegrijpelijke reden dit gevaarlijke punt anders in te richten. Ik laat het u graag even zien op een kaartje.

Vuilstort

In de elleboog van de Betuweroute en de Rijksweg Zuid ligt een oude vuilstort waarin zware chemische verontreiniging aanwezig is. Oudere buurtbewoners hebben gezien dat een chemisch bedrijf uit Elst daar in de jaren 60 vaten chemisch afval heeft gedumpt. In het voorontwerp voor de RTG liep de ontsluitingsweg over de stortplaats. Toen de provincie daar achter kwam besloot ze met een smoes het traject van de ontsluitingsweg te verleggen zodat ze de stort niet hoeft op te ruimen. Wel moest daardoor meer land van een buurtbewoner worden onteigend en komt de ontsluitingsweg ook dichter bij mijn eigen woning te liggen. Een verantwoordelijke overheid zou het oorspronkelijk tracé hebben gehandhaafd en de stort hebben opgeruimd. Doordat er nu vlakbij of mogelijk zelfs op de stort gegraven gaat worden, maken we ons zorgen over de waterkwaliteit, Zeker nu er in het plan geen borging is voorgeschreven door een monitoringssysteem. Wij lopen daarmee een onaanvaardbaar risico dat moet leiden tot het stoppen van dit plan.

Provinciale doelen ontkracht

Mijn laatste punt gaat over de doelstellingen die de provincie heeft met het RTG. De provincie beweerd dat het RTG goed is voor Gelderland als vestigingplaats. Maar dat wordt geen enkel rapport onderbouwd met geloofwaardige cijfers. Er zijn vast ondernemers die het RTG mooi vinden want de extra concurrentie zal de gemiddelde transportprijs van vrachtwagenvervoer verlagen. Ze hoeven het RTG niet te gebruiken om er voordeel van te hebben. De provincie beweerd met het RTG de logistiek in de Gelderse corridor te steunen. Maar we moeten juist naar minder logistiek, minder uitstoot. De provincie heeft nota bene zelf nieuw beleid ontwikkeld om de bouw van meer XXL logistiekdozen te stoppen. Maar wil wel een RTG. Dat rijmt niet met elkaar. Om de tegenstrijdigheid uit dit beleid te halen moet het RTG vervallen. De provincie beweerd ook dat de uitstoot van vrachtvervoer met het RTG omlaag gaat. Voor CO2 klopt dat volgens de MKBA alleen op Europees niveau. Landelijk en regionaal zal de uitstoot juist toenemen. Het RTG gaat volgens de provincie verkeer aantrekken vanuit een straal tot 70 km er omheen. Dat betekent dat de lokale verkeersdruk groter op wordt met als gevolg dat de uitstoot van zowel stikstof als fijnstof toeneemt. Onze leefomgeving wordt daardoor vuiler en onze gezondheid komt er nog verder door onder druk. Al met al ruim voldoende argumenten om nu direct te stoppen met het RTG. En ook om niet over drie jaar weer verder te gaan met weer een volgende ronde in deze ongelijke bokswedstrijd tussen een drammende provincie en haar eigen inwoners die gewoon gelukkig en gezond in hun eigen leefomgeving willen wonen.